

Թ Է Ո Դ Ի Կ

ԿԱՏԵՆՈՒՆ ՏԱՐԵԳՈՄՅԱԸ

ԱԶԱՏ ՀԱՅՈՒՆ ՊՁՏԻԿ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆԸ

1913

ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Վ. Ե. Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍՅԱՆ
Կ. ՊՕՂԻԱ

«ՏԻՊ ՈՒ ՏԱՌ»,

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԿՆԱԿ ՅՈՐԵՆԵԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Անենախընթաց կերպով շքեղ տպագրութեանը և զեղարունտական կողքով՝ հրատարակ եղաւ ԹԷՈՒԴԻԿԻ այս ստուար երկասիրութիւնը որ ևիշք ունի իրեն «Գիր» ին ծագումը, «Ձեռագիր» ի դարերը, Միջագգույին Տպագրութիւնը (նամառօտակի), Հայկական Տպագրութիւն (ընդարձակօրէն): «ՏԻՊ ՈՒ ՏԱՌ» պատրաստուած է հայ տասերու գիշաին 1500ամեակին (412-1912) և հայ տպագրութեան 400ամեակին (1512-1912) առիշ: Հայագգի, մաս մըն ալ օտար ըորտ տպագրիչները կեննագրուած են անոր մէջ, իրենց ըյս ընծայած հայերէն գիրքերուն և բերբերուն անբողջական ցանկերովը, շատեր — նին ու ևոր դեմքեր ու մատենակներ — իրենց ըյսանկարներուն նետ որոնց բիշը կը հասնի 259թ: «ՏԻՊ ՈՒ ՏԱՌ» կը պարունակէ 24 «Փօրմա» սրոնց ըյսանկեղ գոյնգոյն մեծադիր էշերը ծայր ի ծայր շարուած են 8 «բունբօ» ևորանոյ տասերով: Հայ Մամա» ին ըյս դարերուն ընրացքին՝ կատարած անբողջութիւնն ու գործունեութիւնը պարզուած են հոն 17 երկիրներով, 95 քաղաքներով, 462 սպարանեսերերով, բազմաթիւ գրաւարալեակներով և հագարաւոր Հայ մատենակներով ու Հայ բերբերով: — Սակաւարիշ օրինակներ միայն տպուած են այս կարի ըյսնկան աշխատասիրութեակն, որ կ'արծէ *couché* բողք, Պոլսոյ համար 30 դը. [բօտի ծախքով՝ Գաւառ 33 դը. Արտասանման 7 Ֆրք.], իսկ *double couché* բունը բողք քաւալագ, Պոլսոյ համար 45 դը. [բօրի ծախքով՝ Գաւառ 50 դը. Արտասանման 11 Ֆրք.]: Իիմն տպագրիչ հրատարակիչներուն՝ Վ. և Ն. Տէր - Ներսեսեանի, Ճէրալ Պէյ Սան, Կ. Պոյս: Ապառիկ ըյսնկաւարութիւնը անպատասխանի կը մնան: